

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ ТА ЕКОНОМІКИ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МИТНОЇ СПРАВИ**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання контрольних робіт
з дисципліни

ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА
(для студентів заочної форми навчання
спеціальності 051 «Економіка»
за освітньою програмою
«Управління персоналом та економіка праці»)

**Запоріжжя
2022**

Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Глобальна економіка» для студентів заочної форми навчання спеціальності 051 «Економіка» за освітньою програмою «Управління персоналом та економіка праці». Укл.: Гудзь М.В. – Запоріжжя: НУ«Запорізька політехніка», 2022. – 34 с.

Укладач: Гудзь М.В., д.е.н., професор кафедри економіки та митної справи

Затверджено
на засіданні кафедри «Економіки
та митної справи»
Протокол № 2 від 21.09.2022 р.

Схвалено науково-методичною
радою факультету міжнародного
туризму та економіки
Протокол № 2 від 22.09.2022 р.

ЗМІСТ

1. Вступ	5
2. Програма навчальної дисципліни	7
3. Методичні рекомендації з виконання контрольних робіт студентами заочного відділення	11
4. Технічні вимоги до оформлення контрольної роботи	15
5. Тематика контрольних робіт	17
Рекомендована література	18
Додатки	28

1. ВСТУП

1.1. **Метою** дисципліни «Глобальна економіка» є формування у здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня базових фундаментальних знань з теорії глобалізації, умов, факторів становлення та механізмів функціонування глобальної економіки.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Глобальна економіка» є:

- виявлення системної сутності економічної глобалізації;
- вивчення природи й закономірностей розвитку глобальної економіки;
- визначення глибини впливу глобальних трансформацій на світові інтеграційні процеси;
- аналіз функціонування глобальних ринків;
- аналіз систем поглядів щодо існуючих суперечностей глобалізаційних процесів;
- оцінка перспектив та наслідків економічної глобалізації, можливостей та загроз;
- аналіз глобальних проблем людства та шляхів їхнього подолання;
- вивчення основних підходів до визначення міжнародної безпеки;
- аналіз особливостей формування національних і міжнародних стратегій розвитку;
- розгляд глобальних пріоритетів науково-технологічного та інноваційного розвитку;
- визначення напрямів і пріоритетів розвитку економіки України в умовах глобалізації.
- оцінка конкурентної стратегії розвитку України в умовах воєнного стану.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні отримати, у результаті вивчення навчальної дисципліни:

загальні компетентності :

ЗК.1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2.3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК.4 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК.5 Здатність працювати в команді.

ЗК6. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК.7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК2. Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою.

СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК.7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

СК9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 01. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПРН 03. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Загальні питання щодо становлення глобальної економіки

Тема 1. Часові межі феномену глобалізації

Глобалізація, як результат людської діяльності. Ознаки глобалізації. Соціальний феномен глобалізації як результат людської діяльності. Теоретико-методологічні основи аналізу глобалізації. Сутність економічної глобалізації. Етапи розвитку економічної глобалізації. Історичні періоди розвитку процесів глобалізації. Глобальне суспільство. Культурна глобалізація. Глобалізація економіки.

Тема 2. Сучасна методологія глобалістики

Сутність категорій «глобалістика» та «глобалізація» та їх складові. Виникнення глобалістики. Сутність глобалістики. Виникнення терміну «глобалізація». Сутність глобалізації. Глобальний розвиток. Глобальне суспільство. Глобальна політика, економіка та культура. Закономірності та тенденції глобалізації. Вплив глобалізації на людське життя. Проблеми глобалізації. Соціокультурний розвиток в глобальному суспільстві. Класифікація типів глобальних проблем умовах загострення глобальної конкуренції, економічної асиметрії, глобальних ризиків в умовах воєнного стану.

Тема 3. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики

Наукові школи дослідження глобалістики. Предмет дослідження глобалістики. Розвиток сучасної глобалістики як науки. Основні напрями глобалістики – економічна глобалістика, політична глобалістика, соціальна глобалістика, екологічна глобалістика. Концепція «Межі зростання». Концепція «Сталого розвитку». Еколого-економічна школа або «Школа глобальної екології». Школа контрольованого глобального розвитку. Школа світсистемного аналізу. Новітні теорії глобалістики.

Тема 4. Становлення глобальної економіки

Формування Основні чинники глобалізації. Формування нової системи глобального керування. Виникнення нових глобальних економічних суб'єктів. Закономірності функціонування глобальної

економіки. Систематизування поглядів на глобалізацію. Становлення глобальної економіки як науки. Глобальний ринок: суб'єкти і механізми оптимізації. Сутність та особливості сучасної глобальної економіки. Унікальні характеристики сучасної глобальної економіки.

Тема 5. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів

Еволюція локальних цивілізацій. Розвиток цивілізації епох індустріалізації і постіндустріалізації. Формування цивілізацій четвертого покоління. Глобальні проблеми та шляхи їх вирішення в умовах економічної глобалізації. Причини виникнення глобальних проблем. Сутність і класифікація глобальних економічних проблем. Глобальні проблеми людства. Прояв існування глобальних проблем у різних країнах світу. Економічні наслідки глобальних проблем людства. Шляхи вирішення глобальних проблем.

Тема 6. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації та управління

Характеристика сучасного етапу глобалізації. Особливості сучасної глобалізації. Дуалізм сучасного етапу глобалізації. Причини та прояви дуалізму сучасної глобалізації. Глобальні економічні суперечності. Особливості та характерні риси формування нового світопорядку. Глобалізація та глобальне управління. Зміна парадигми менеджменту в контексті глобалізації. Сутність та концепції глобального управління та їх зміст. Структурне оновлення системи глобального управління. Глобальне управління як захід боротьби з негативними проявами глобалізації. Вплив глобальних трендів на управління розвитком персоналу.

Змістовий модуль 2. Форми впливу глобалізації на світове суспільство

Тема 7. Парадоксальна природа глобальних трансформацій

Глобальні трансформації, їх сутність. Основні суперечності глобальних трансформацій. Фінансові кризи та їх вплив на світову економіку. Види системних криз. Вплив криз на світову економіку. Світова економіка в умовах пандемії. Розвиток світової економіки в умовах коронокризи: наслідки розвитку. Антикризове управління в умовах пандемії Covid 19. Тенденції бізнес-трансформацій у

глобальній економіці сучасності. Кризові явища у світовій економіці в умовах загострення глобальної конкуренції, економічної асиметрії та наслідків військової агресії з боку РФ в Україну. Інформаційні процеси в глобальній економіці. Актуальні проблеми управління на основі цифрових технологій в умовах глобальної економіки. Світовий ринок інформаційних технологій в контексті глобалізації світової економіки.

Тема 8. Альтерглобалізм та його форми

Альтерглобальні сценарії світового розвитку. Сутність альтерглобалізму. Суспільно-політичні передумови антиглобалізму. Особливості альтерглобалізму. Антиглобалістські рухи: ідеологія і програми, мотивація і результати. Поняття антиглобалістського руху. Загальні цілі антиглобалізму. Основні види діяльності сучасного антиглобального руху. Сценарії світового розвитку і динаміка бідності. Вплив культури, суспільних інститутів та економічної системи на рівень бідності.

Тема 9. Глобальна економіка як прогностична реальність

Співвідношення категорій «глобалізація» та «інтернаціоналізація». Сутність глобальної інтернаціоналізації. Рушійні сили економічної глобалізації. Характер і міра залучення країн у глобальний економічний простір. Міжнародна економічна інтеграція: ризики для національних економік країн-учасниць та ризики для бізнесу. Роль ТНК у світовій економіці в умовах глобалізації. Особливості функціонування сучасних глобальних ринків. Формування глобального капіталу. Позитивні та негативні наслідки функціонування глобальних ринків. Проблеми розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобального протистояння центрів сітової економіки та політики. Вплив війни в Україні на світову економіку.

Тема 10. Регулятивні механізми глобальної економіки

Глобальні регуляторні інститути. Принципи глобальної регулюючої системи. Формування сучасної системи глобального регулювання економічного розвитку. Проблеми глобальної регулюючої системи. Шляхи вдосконалення механізмів регулювання глобальної економіки. Функції держави в умовах глобалізації. Трансформація світового співтовариства під впливом війни в Україні. Формування нового міжнародного економічного порядку.

Тема 11. Міжнародні стратегії глобалізації

Сутність, особливості та основні характеристики світового виробництва. Світове виробництво, його характеристика. Світове господарство. Світова економіка як система. Міжнародні стратегії співробітництва в умовах глобалізації. Стратегічні альянси: напрямки діяльності та цілі функціонування. Особливості сучасного міжнародного співробітництва. Процеси розширення НАТО та ЄС. НАТО, основні напрямки діяльності. Відносини Україна – НАТО в сучасних умовах. Європейський союз як економічне і політичне об'єднання. Умови розширення ЄС. Україна та ЄС. Перспективи інтеграції України до Євросоюзу. Сучасні концепції міжнародної безпеки. Поняття міжнародної безпеки. Шляхи досягнення певного рівня міжнародної безпеки.

Тема 12. Глобальний контекст розвитку економіки України в умовах загострення глобальної конкуренції, економічної асиметрії, глобальних ризиків та наслідків військової агресії з боку рф.

Проблема конкурентоспроможності України в глобальній економіці. Необхідність інтеграції національного промислового комплексу до світової промислової системи. Шляхи вирішення проблеми національної конкурентоспроможності в умовах загострення глобальної конкуренції. Вплив війни в Україні на світову економіку. Результати співробітництва України з організаціями глобального профілю діяльності в умовах військової агресії з боку рф. Стратегічна перспектива входження України до європейських економічних і оборонних структур в умовах війни. Стратегія розвитку України в умовах загострення глобальної конкуренції, економічної асиметрії, глобальних ризиків та наслідків військової агресії з боку рф. Проблеми і перспективи геоекономічного статусу України.

3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ СТУДЕНТАМИ ЗАОЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ

Контрольна робота повинна відображати окремі теоретико-практичні проблеми з дисципліни «Глобальна економіка» і виконуватися студентом після вибору ним тієї чи іншої теми.

Контрольна робота є логічно сформульованим і поставленим у проблемному плані конкретним науковим завданням, що виражається в пошуку можливих варіантів і шляхів його розв'язання.

Студенту необхідно продемонструвати вміння збирати наукову, статистичну та аналітичну інформацію, обробляти її, правильно структурувати, аналізувати, висловлювати власні висновки та рекомендації відповідно до сфери дослідження. Контрольна робота виконується студентами самостійно. Вона повинна бути викладена логічно та технічно правильно оформлена.

Структурні елементи контрольної роботи:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Титульний аркуш контрольної роботи оформлюється за встановленою формою (Додаток А):

- назва міністерства;
- найменування вищого навчального закладу;
- назва кафедри, де виконується контрольна робота;
- прізвище, ім'я по-батькові студента;
- найменування навчальної дисципліни, з якої виконується робота;

- варіант контрольної роботи;
- науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника;
- місто та рік виконання роботи.

Зміст – це план контрольної роботи, відповідно до якого вона виконується. Зміст розміщується з нової сторінки, після титульного аркуша. До змісту вносяться такі структурні елементи: вступ, послідовно перелічені назви всіх розділів висновки, список використаних джерел, додатки (за необхідністю). У змісті обов'язково напроти кожного структурного елемента роботи зазначаються номери їх початкових сторінок (Додаток Б).

Вступ розміщують після змісту з нового аркуша. Вступ розкриває

загальну характеристику контрольної роботи в рекомендованій нижчепослідовності:

- актуальність теми;
- проблема дослідження та вклад вчених-економістів, які займалися розробкою наукових питань за визначеною темою;
- об'єкт дослідження;
- предмет дослідження;
- мета і задачі дослідження;
- методи дослідження;
- структура та обсяг контрольної роботи.

Актуальність теми – (обґрунтування необхідності обраної теми дослідження). Актуальність досліджуваної проблеми розкривається шляхом аналізу і порівняння наукових праць вітчизняних та закордонних авторів. Висвітлення актуальності повинно бути небагатослівним і визначати доцільність роботи.

Проблема дослідження та вклад вчених-економістів, наводяться основні теоретичні дослідження обраної тематики, вказуються вчені минулого та теперішнього часу, які займалися розробкою наукових питань за визначеною темою.

Об'єкт дослідження – це частина реальної дійсності, що буде взята студентом для дослідження.

Предмет дослідження – міститься в межах об'єкта. Якщо об'єкт служить певним процесом, який спонукає проблемну ситуацію, то предмет головну увагу приділяє конкретній частині об'єкта, в середині якого ведеться науковий пошук.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як *загальне і часткове*. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага, оскільки предмет дослідження визначає тему контрольної роботи, визначеної на титульному аркуші як її назва.

Мета і задачі дослідження – необхідно сформулювати мету контрольної роботи і задачі, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Задачі, які ставляться в роботі, повинні відповідати цілям дослідження. Як правило, виходячи із завдань дослідження, будується структура роботи.

Методи дослідження – у вступі подають перелік використаних методів дослідження, які використовувались для досягнення поставленої в роботі мети. Слід перелічити використані методи дослідження, а саме: абстрагування, аналіз, синтез, індукція, дедукція, спостереження, узагальнення, порівняння, моделювання, формалізація, статистичні методи, але з посиланням на конкретні завдання, що виконувалися за допомогою цих методів, *наприклад: “У роботі використано... методи дослідження”*.

Структура та обсяг контрольної роботи – враховує всі структурні елементи контрольної роботи із зазначенням усього обсягу контрольної роботи. Перераховуються всі складові контрольної роботи, а саме: загальна

кількість додатків, таблиці, рисунки та кількість використаних джерел. Обсяг вступу повинен складати 2-3 сторінки.

Основна частина – автор послідовно та переконливо викладає факти, аргументи та докази, які він отримав в результаті проведених результатів розглянувши відповідний масив джерел та літератури. В теоретичному розділі автор курсової роботи розкриває тему свого дослідження вже на створених наукових матеріалах, а тому велику увагу необхідно приділити посиланням на використану літературу. При використанні дослівних виписок, які в майбутньому в тексті роботи можуть стати цитатами, необхідно відноситися особливо обережно. Переписувати потрібно дослівно, включно з помилками і знаками пунктуації.

При цитуванні необхідно дотримуватися певних правил, а саме:

1. Цитата повинна бути дослівною;
2. Цитата не повинна бути довгою;
3. Цитата повинна подаватися у лапках і супроводжуватися посиланням наджерело у примітці;
4. Вилучення певних фрагментів, яке дозволяє уникнути довгого цитування, позначається три крапкою ...;
5. Пояснення, які розривають текст цитати, подаються у квадратних дужках -[];
6. Цитати, які є незавершеним реченням, граматично узгоджуються із авторським текстом.

ПЕРЕФРАЗОВУВАННЯ (ПЕРЕКАЗУВАННЯ), як правило, становить матеріал для більшої частини тексту роботи. Це означає, що вже на етапі нотаток студент починає писати текст своєї праці. Слід прагнути передати думку автора як найближче до оригіналу з використанням власної лексики.

Висновки необхідно коротко підсумувати результати, які були отримані в процесі виконання роботи. Обов'язково висновки за змістом повинні відповідати поставленим завданням та меті у вступі контрольної роботи. Обсяг 2-3 сторінки.

Список використаних джерел розташовується після загальних висновків і містить бібліографічні описи використаних

джерел. Список використаних джерел в контрольній роботі, свідчить про самостійність, творчість та професійний рівень володіння з науковою літературою студента під час написання обраної теми.

Список використаних джерел можна сформувати за одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті; в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків; у хронологічному порядку.

Список використаних джерел повинен містити від 10 і більшешнайменувань (за останні 5 років).

Додатки – не є обов'язковим елементом, однак в додатках розміщується об'ємний фактичний матеріал, тобто таблиці, рисунки, діаграми, тощо, що підвищують рівень довіри до результатів роботи, свідчать про їх достовірність. Обов'язково потрібно посилатися на додатки в текстовій частині роботи.

4.ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота викладається літературною мовою з використанням наукового стилю. Робота набирають на комп'ютері через 1,5 інтервали та друкується на принтері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210х297 мм). Обсяг контрольної роботи – 24 сторінок. Обсяг може відхилитися в межах не більше +/- 10%. При друкуванні контрольної роботи необхідно дотримуватися таких вимог:

- 1) Шрифт: Times New Roman, розмір кегля – 14, міжрядковий інтервал 1,5; масштаб 100%.
- 2) Берега полів: верхнє та нижнє – 20 мм, ліве – 20 мм, праве – 20мм; абзацний відступ – 1,25.

Текст основної частини контрольної роботи поділяють на розділи. Заголовки структурних частин контрольної роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ»,

«ДОДАТКИ» друкуються великими літерами з вирівнюванням по центру і виділенням жирним шрифтом, крапку в кінці не ставлять.

Кожну структурну частину контрольної роботи необхідно починати з нового аркушу.

Нумерація всіх сторінок структурних частин контрольної роботи подають арабськими цифрами без знака №. Титульний аркуш контрольної роботи є першою сторінкою, але на титульному аркуші номер сторінки не ставиться, починаючи з другого аркуша номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини роботи як зміст, вступ, висновки, перелік використаних джерел, додатки не мають порядкового номеру. Розділи контрольної роботи потрібно нумерувати арабськими цифрами. Ілюстративний матеріал: малюнки, графіки, схеми тощо слід розміщувати безпосередньо після першого посилання на нього в тексті

5.ТЕМАТИКА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Поняття глобалізації та «нової економіки»XXІст. та їх взаємозв'язок.
2. Глобальні проблеми сучасності як система: класифікація, причини виникнення, шляхи вирішення
3. Пандемія коронавірусу COVID-19: уроки для людства та України.
4. Систематизація екологічних проблем та оцінка їх гостроти в різних регіонах світу в умовах пандемії.
5. Глобальні економічні та суспільні проблеми в умовах пандемії.
6. Інформаційна безпека як глобальна проблема в умовах пандемії.
7. Глобалізація на рівні компанії, окремої галузі, країни, світовому рівні
8. Індекси глобалізації: економічний, соціальний, політичний, персональний, технологічний.
9. Рейтингові системи порівняння економік окремих країн в умовах глобалізації.
10. Форми прояву глобалізації в сучасних умовах.
11. Сучасна методологія глобалістики.
12. Поняття антиглобалістського руху. Альтерглобалізм.
13. Антиглобальний рух як суттєвий політичний феномен.
14. Глобальні регуляторні інститути глобальної економіки – сутність, мета функціонування.
15. Міжнародні організації з регулювання світової торгівлі в сучасних умовах.
16. Класифікація міжнародних організацій та їх основні характеристики.
17. Транснаціональні корпорації в системі глобальної економіки в сучасних умовах.
18. Глобальний бізнес в сучасних умовах.
19. Глобальні стратегії багатонаціональних корпорацій в сучасних умовах.
20. Глобальне конкурентне лідерство.

21. Соціальна відповідальність та креативна складова менеджменту глобальних корпорацій у сучасних умовах.
22. Глобальні ринки та механізми їх функціонування в сучасних умовах.
23. Соціально-демографічна глобалізація функціонування в сучасних умовах.
24. Глобальний ринок капіталів і його сегменти.
25. Глобалізація товарних ринків.
26. Глобальний фінансовий ринок, його структура і функції.
27. Глобальні ринки робочої сили. Демографія та глобальна економіка.
28. Глобальне місто ХХІст.
29. Вплив соціально-демографічних чинників на галузі промисловості в сучасних умовах.
30. Глобальний контекст розвитку економіки України в сучасних умовах.
31. Головні вектори геополітичної спрямованості зовнішньоекономічних зв'язків України в сучасних умовах.
32. Глобалізм і національна економіка.
33. Проблема конкурентоспроможності України в глобальній економіці в сучасних умовах.
34. Стратегія розвитку України в глобалізованому світі в сучасних умовах.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Белей С. І., Бойда С. В. Колосінс М. І. Глобальна економіка: навч. посібник. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2020. 227 с.
2. Вініченко І. І., Гончаренко О. В., Васильєв С. В., Дідур К. М. Глобальна економіка: навч. посібник. Київ: ДКС центр, 2019. 234 с.
3. Довгаль О.В., Андрусів У.Я., Ткаліч О.В., Павленко О.С. Глобальна економіка : навч. посіб. – Івано - Франківськ: ФОП Супрун В.П., 2019 – 262 с.
4. Липов В. В. Глобальна економіка: навч. посіб. Харків:

ХНЕУ ім. С. Кузнеця; Київ: ЦУЛ, 2018. 437 с

5. Грінько І. М. Глобальна економіка : підручник. КПП ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 111 с.

Додаткова література:

1. Гудзь М.В., Боярчук А.І. Наслідки глобалізації для української економіки. Економічні інновації. Зб. наук. праць. Вип.. 60. Кн.1. 2015. С.54-59.
2. Гудзь М.В. Європейський економічний простір сьогодні. Навчальн. посіб. гриф МОНУ. Міжнародна економіка : Навч. посіб. Фомішин С.В., Рибчук А.В., Румянцев А.П., Гудзь П.В. та ін.: За ред. С.В.Фомішина. Львів: Новий світ 2000. 2011.446 с. С.54-60
3. Гудзь М.В., Гудзь П.В. Загальний курс Європеїстики. Навч.посібник :Д ТОВ „Юго-Восток, Лтд”, 2006.- 273 с.
4. Гудзь М.В., Гудзь П.В. Цифровізація просторового управління в парадигмі цифрової економіки Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції 9 – 10 вересня 2021 року с. Залізний порт, Херсонська обл.Херсон: ХНТУ, 2021. 111 С. 20-21
5. Гудзь М.В., Соціокультурні аспекти глобалізації. Тиждень науки-2020. Факультет міжнародного туризму та економіки. Тези доповідей науково-практичної конференції, Запоріжжя, 13–17 квітня 2020 р. [Електронний ресурс]. Редкол. : В. В. Наумик (відпов. ред.) Електрон. дані. – Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2020. – 1 електрон. опт. диск (DVDROM) https://zp.edu.ua/uploads/dept_s&t/2020/conf/4.1/TN_2020_MTE.pdf
6. Гудзь М.В., Радецька А.Д. Вплив цифровізації економіки на зайнятість населення. Матеріали 11 Міжнародної науково-практичної Інтернет – конференції «Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління» (17 – 18.11. 2021 року, м. Полтава)URL:<https://docs.google.com/file/d/1nndoP01YmXYwkz3C6MCs1tVc0JgEpoK1/edit?filetype=msword>
7. Гудзь М.В., Гудзь П.В. Цифрова економіка в парадигмі відтворення. с.56-58. Конкурентоспроможна модель інноваційного розвитку економіки України: матер. III Міжнар.

- наук.-практ. конф. (14 квітня 2020 р., м. Кропивницький). Кропивницький: ЦУНТУ. 2020. 216 с.
8. Гудзь М.В., Гудзь П.В. Інструменти адміністрування розумних міст. С.184-186. Теорія та практика менеджменту: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (13 квітня 2020 р., м. Луцьк). Луцьк: ВНУ. 2020. 254 с.
 9. Гудзь М.В., Зарубіжна практика структурних трансформацій економіки. Тиждень науки-2020. Факультет міжнародного туризму та економіки. Тези доповідей науково-практичної конференції, Запоріжжя, 13–17 квітня 2020 р. [Електронний ресурс]. Редкол. : В. В. Наумик (відпов. ред.) Електрон. дані. – Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2020. – 1 електрон. опт. ДИСК (DVDROM) https://zp.edu.ua/uploads/dept_s&r/2020/conf/4.1/TN_2020_MTE.pdf
 10. Гудзь М.В. Сучасні імперативи трудової міграції в Україні. Стійкий розвиток національної економіки: актуальні проблеми та механізми забезпечення: матеріали II міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (27 квітня 2019 р.) М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2019. 485с.
 11. Гудзь М.В. Проблема розв'язання соціально-культурних впливів глобалізації. с.45-47. Розвиток підприємницької діяльності в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. – Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2019. 213 с. URL: <http://www.ksau.kherson.ua/konferenc/3937-2019-05-13-1k.html>
 12. Maryna Gudz , Piotr Gudz and Nadiia Shmygol. Economy digitalization in paradigm of reproductive process. Number: 19 Proceedings of the 2021 1X International Scientific Conference Determinants of Regional Development, No 2, Pila 21 - 22 Februar 2022
<https://drive.google.com/file/d/1dOVX2aV6014bY7u1ZDXYwM5Wj8wW26E8/view> *Скопунс*
 13. Gudz, M.V. Wspólne polityki unii europejskiej w sferze przemysłu: problemy i wyzwania w nowych realiach postpandemii. M.V. Gudz, P.V. Gudz, Barbara Dąbrowska, Економічні інновації. Зб. наук. праць. – Т.23.Вип. 3 (80). 2021.- с.85-100. *польська мова*

14. Gudz M., Ksobiech W. Natura, pojawienie się i rozwój elektronicznego pieniądza. Гармонізація обліку, аудиту та опаткування в умовах євроінтеграції. Колективна монографія.- Запоріжжя : Видавець ФОП Мокшанов В.В., 2021.206 с. (польск. мовою) С.92-101 Kujawska-Pomorska Szkoła Wyższa *польська мова*
15. Гудзь М.В., Гудзь П.В. Європейський зелений лад: сучасна трансформаційна політика Європейського Союзу на екологічних засадах. Екологічна безпека держави: тези доповідей Всеукраїнського круглого столу за підтримки Проекту Еразмус+ «Multilevel Local, Nation- and Regionwide Education and Training in Climate Services, Climate Change Adaptation and Mitigation, м. Київ, 16 вересня 2021 року/ редкол. О.С. Волошкіна та ін. – К.: ІТТА, 2021. – 274с.
16. Gudz Maryna, Gudz Petro. Innovations of local authorities. European Journal of Management and Social Science. 2021. № 1. vol.2, p. 51-56. Вроцлав Інститут Макса Вебера *англ* https://f177a24f-5bcc-448e-81c2-4c6a152f5183.filesusr.com/ugd/6ba610_0d3058ecd7e54d81b5852dd0cbf83175.pdf
17. Gudz P.V., Gudz M.V., Sydoruk I.S., Kunaiev A.Yu. Financial component of estimation of efficiency of management of enterprise on basis of BSC. Збірник наукових праць Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. Том 4, № 31 (2019) <http://fkd.org.ua/article/view/190804> DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i31.190804> *Web of Science*
18. Gudz P., Gudz M., Vdovichena O., Tkalenko O. (2020) Scientific Approaches for Planning the Architecture for Urban Economic Space. In: Onyshchenko V., Mammadova G., Sivitska S., Gasimov A. (eds) Proceedings of the 2nd International Conference on Building Innovations. ICBI 2019. Lecture Notes in Civil Engineering, vol 73. Springer, Cham https://link.springer.com/chapter/10.1007%2F978-3-030-42939-3_57 DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-030-42939-3_57 *Scopus*
19. Gudz Maryna, Anastasiia Atalai. Ways to resolve the problem of staff turnover at industrial enterprises. European Journal Of Economics And Management. Volume 5. Issue 2. 2019. p.156-164. *Чехія*
20. Maryna Gudz, Petro Gudz Inclusive development of the region's economy: the challenges of globalization and the possibility of

- regionalization /Inkluzywny rozwój gospodarki regionu: wyzwania globalizacji i możliwość regionalizacji. Roczniki Ekonomiczne KPSW w Bydgoszczy. 2019. 12. s.93-100. *Польща* <http://kpsw.edu.pl/nauka-i-rozwoj/roczniki-ekonomiczne-kpsw/roczniki-ekonomiczne-nr-12>
21. Marina Gudź, Roman Sass, Patrycja Kamińska. Praktyczne aspekty oceny efektywności systemów zarządzania jakością w przedsiębiorstwie branży spożywczej. с.98-101. Стратегічні пріоритети трансформації економіки в умовах цифровізації: Матер. Міжнар. наук.-практ. конф. 29-30 жовтня 2019 року, м. Запоріжжя. Нац. ун-т Запоріж. політехніка, 2019. 245 с.
 22. M.V. Gudź, P.V. Gudź. Administration local governments in Polish of small business development s.124-126 Менеджмент ХХІ століття: глобалізаційні виклики: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції: зб. наук. пр. Полтава: ПП «Астроя», 2021. 319. англ.
 23. Gudź M., P. Michałek Czynniki kształtujące wzrost i rozwój gospodarczy w Polsce w latach 2006-2015. Економічні інновації. Збірник наукових праць. 2017. вип.64. С.77-81. *(польською мовою)*
 24. Гудзь М.В., Гудзь П.В. Розвиток міських агломерацій: зарубіжний досвід для України. Управління розвитком великих міст та агломерацій: економіко-правовий аспект: Матер. Міжнарод. наук.-практ. семінару 21 жовтня 2016 р. К.: ІЕПД НАН України, 2016. 126 с.
 25. Gudź M., Michałek P. Polityka gospodarcza w Polsce. Сучасні стратегії регіонального розвитку Українського Причорномор'я: виклики та рішення: Матеріали десятої міжнародної науково-практичної конференції. Херсон: Херсонський національний технічний університет, 2017. 129 с. *(польською мовою)*.
 26. Гудзь М.В., Пашетнева С.Г. Перспективи застосування електронних грошей в Україні. с.130-135. Соціальні трансформації у кризовий період: матер. II Наук.-практ. конф. Вінниця: ТОВ "Нілан-ЛТД", 2017.
 27. Гудзь М. В. Гримаси сучасного економічного зростання. Тиждень науки: тези доповідей науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 16–20 квітня 2018 р.) [Електронний ресурс] Редкол. :

- В. В. Наумик (відпов. ред.) Електрон. дані. – Запоріжжя : ЗНТУ, 2018.
28. Maryna Gudz, Piotr Gudz Rebranding of industrial region: theory and provision instruments. *European Journal of Management and Social Science*. 2020. № 1. p. 38-45. *Польща*
 29. Білорус О. Г., Мацейко Ю.М. Глобальна перспектива і сталий розвиток : систем. маркетинг. дослідж. Ін-т світ. економіки і міжнар. відносин НАН України, Міжнар. ін-т глобалістики, Міжрегіон. акад. упр. персоналом. К.МАУП, 2005. 492 с.
 30. Білорус О. Г. Глобальні стратегії Євросоюзу: монографія. Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана", Ін-т світ. економіки і міжнар. відносин НАН України, Міжнар. ін-т глобалістики. К. : КНЕУ, 2009. 528 с.
 31. Власов В. І. Глобалізація і глобалістика: історія, теорія, практика, персоналії : монографія : у 3 т. ; ННЦ "Ін-т аграр. економіки", Держ. наук. с.-г. б-ка Нац. акад. аграр. наук України. К.: ННЦ "Ін-т аграр. економіки", 2011. Т. 1: Історичні аспекти науки глобалістики. 2011. 528 с.
 32. Власов В. І. Глобалізація і глобалістика: історія, теорія, практика, персоналії : монографія : у 3 т.; Нац. наук. центр "Ін-т аграр. економіки", Держ. наук. с.-г. б-ка Нац. акад. аграр. наук України. К. : ННЦ "Ін-т аграр. економіки", 2012. 790 с.
 33. Білоус О. Г. Еволюція світ-системи глобалізму. Стратегічні імперативи співрозвитку.: кол. монографія ; кер. авт. кол. і наук. ред. д-р екон. наук. проф. акад. НАН України, засл. діяч науки і техніки О. Г. Білоус ; Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана . Київ : КНЕУ, 2014. 429 с.
 34. Лукашевич В. М. Глобалістика : навч. посіб. для студ. ВНЗ. 2-ге вид., доп. та випр. Л. : Новий Світ. 2000, 2007. 438 с.
 35. Книш М. М. Політико-географічна глобалістика : навч. посіб. ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. 483 с.
 36. Суліма Є. М., Шепелев М.А. Глобалістика: Київ : Вища школа, 2010. 543 с.

37. Суліма Є. М., Шепелєв М.О. Сучасна глобалістика: політика, освіта і культура. 2-ге вид. Київ : Леся, 2012. 631 с.
38. Глобальна корпоративна система. Global corporative system : колект. моногр. Кер. авт. кол. і наук. ред., д-р екон. наук, проф., чл.-кор. Нац. акад. наук України, засл. діяч науки і техніки України О. Г. Білорус; Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана, Ін-т світ. економіки і міжнар. відносин НАН України, Міжнар. ін-т глобалістики. К.: КНЕУ, 2011. 408 с.
39. Колот А. М., Герасименко О. О. Новітні глобальні тенденції у сфері зайнятості і доходів та їх вплив на соціальну нерівність. Соціально-трудові відносини: теорія та практика. 2018. № 1. С. 6–
40. Геєць В.М. Бар'єри на шляху розвитку промисловості на інноваційній основі та можливості їх подолання. Економіка України. 2015. № 1(638). С. 4–25.
41. Геєць В.М. Інституційна обумовленість інноваційних процесів. Інноваційна Україна 2020 : національна доповідь за ред. В.М. Геєця. Київ : НАН України, 2015. С. 22–35.
42. Власюк Т.О. Стан і тенденції зовнішньоторговельної діяльності країни: виклики для економічної безпеки та способи їх подолання. Стратегічні пріоритети. Серія: Економіка. 2015. № 4. С. 48–58.
43. Лук'яненко Д.Г., Поручник А.М. Глобальна економіка ХХІ століття: людський вимір : монографія; Державний вищий навчальний заклад "Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана". К. : КНЕУ, 2008. 420 с.
44. Білорус О. Г. Економічна глобалістика. Світ-система глобалізму: монографія; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини "Україна", Ін-т економіки і прогнозування НАН України. Київ: Ун-т "Україна", 2016. 533 с.
45. Martin Hart-Landsberg Capitalist Globalization: Consequences, Resistance, and Alternatives - Monthly Review Press, 2013
46. Ronald FindlayKevin H. O'Rourke Power and Plenty: Trade, War, and the World Economy in the Second Millennium - Princeton University Press, 2007
47. Skills supply and demand in Europe: Medium-term forecast up to 2020. URL: <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and->

resources/publications/3052

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Офіційний Сайт Європейського Союзу (ЕС) –Режим доспупу: <https://european-union.europa.eu/select-language?destination=/node/1>
2. Офіційний сайт Президента України. – Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Верховної ради України. – Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Кабінету міністрів України. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Міністерство цифрової трансформації України. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/catalog/ministerstvo-cifrovoyi-transformaciyi>
6. Офіційний сайт Міністерство закордонних справ України. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/catalog/ministerstvo-zakordonnikh-sprav-ukraini>
7. Офіційний сайт Державної податкової служби України. – Режим доступу: <https://tax.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Державної митної служби України. – Режим доступу: <https://customs.gov.ua/>
9. Офіційний сайт Міністерство економіки України. – Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
10. Офіційний сайт Державної міграційної служби України. – Режим доступу: <https://www.dmsu.gov.ua/>
11. Офіційний сайт Державної служби України з питань праці. – Режим доступу: <https://dsp.gov.ua/>
12. Офіційний сайт Державної служби зайнятості. – Режим доступу: <https://www.dcz.gov.ua>
13. Офіційний сайт Федерації роботодавців України. – Режим доступу: <https://fru.ua/ua/>
14. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу: <https://ukrstat.gov.ua/>
15. Офіційний сайт Портал відкритих даних України. – Режим доступу: <https://data.gov.ua/>

16. Офіційний сайт Національного банку України. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/>

17. Офіційний сайт Антимонопольного комітету України – Режим доступу: <https://amcu.gov.ua/>

18. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського - Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.

19. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого - Режим доступу: <http://nplu.org/>

20. Конституція України : Документ 254к/96-ВР, чинний, поточна редакція — Редакція від 01.01.2020, підстава - 27-IX – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

21.Офіційний сайт МВФ – Режим доступу: <http://www.imf.org/external/russian/index.htm>

22. Офіційний сайт ЮНКТАД – Режим доступу: <http://unctad.org/en/Pages/Home.aspx>

23.Офіційний сайт Світової організації торгівлі – Режим доступу: <https://www.wto.org/index.htm>

24.Офіційний сайт Всесвітньої організації – Режим доступу:<http://www.wcoomd.org/>

25.Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй – Режим доступу: <https://www.un.org/>

Перелік електронних наукових фахових видань

1. Міжнародний електронний журнал“ Modern Economics ”[електронний ресурс]. – -режим доступу: <https://modecon.mnau.edu.ua>

2. **Електронне наукове видання/Адаптивне управління: теорія і практика. Серія «Економіка»** [електронний ресурс]. – режим доступу: <http://nfv.ukrintei.ua/view/5b1926367847426a631918fb>

3. **Електронне наукове видання: «Інвестиції: практика та досвід»** [електронний ресурс]. – режим доступу: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan>

4. **Електронне наукове видання: «Економіка та держава»** [електронний ресурс]. – режим доступу: <https://www.nayka.com.ua/index.php/economy>

5. **Електронне наукове видання: «Ефективна економіка»** [електронний ресурс]. – режим доступу: <https://www.nayka.com.ua/index.php/economy>

6. **Електронне наукове видання «Економіка та суспільство»** [електронний ресурс]. – режим доступу: <http://economyandsociety.in.ua/>
7. Науковий журнал «Економіка: реалії часу» [електронний ресурс]. – режим доступу: <https://economics.net.ua/en/journal>
8. **Електронне наукове видання "Соціально-економічні проблеми і держава"** [електронний ресурс]. – режим доступу: <http://sepd.tntu.edu.ua>
9. Міжнародний електронний журнал "WayScience" [електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.wayscience.com/pro-zhurnal/>
10. **Електронне наукове видання "Східна Європа: економіка, бізнес та управління"** [електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.easterneurope-ebm.in.ua>

ДОДАТКИ

Додаток А

Зразок оформлення титульного аркуша

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Запорізька політехніка»
Кафедра економіки та митної справи

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни

« Глобальна економіка »

ТЕМА

« _____ »

Виконав здобувач вищої освіти
(Виконала здобувачка вищої освіти)
_____ курсу , _____ групи

(ПІБ)

Перевірила: д.е.н., проф. Гудзь М.В.

*Додаток Б**Зразок змісту контрольної роботи***ЗМІСТ**

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПРОЦЕС ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	5
РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ГЛОБАЛІСТИКИ	14
ВИСНОВОК	23
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	24
ДОДАТКИ	25

1.СУТНІСТЬ І ПРИРОДА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Глобалізація як процес - це результат розвитку продуктивних сил та інтернаціоналізації усіх сфер суспільного життя, встановлення безпосередніх більш-менш сталих зв'язків між суб'єктами різних країн, внаслідок чого виробничий процес в одній країні стає складовою частиною процесу, який відбувається в інтернаціональному або світовому масштабах.

Світова економіка стає єдиним ринком і виробничою зоною з національними та регіональними секторами, а не простою сукупністю національних економік, що розгортають взаємне економічне співробітництво [1,с.24].

.....

Таким чином,..... глобалізація може бути представлена як організація і розширення економічної діяльності за межі окремих країн, вона пов'язана з економічною відкритістю, зростанням взаємозалежності в торговій, інвестиційній, фінансово-економічній та культурній сферах.

2.ЕВОЛЮЦІЯ НАПРЯМКІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Характерною ознакою переходу від світової до глобальної економіки та одним з найважливіших чинників цього процесу є глобалізація виробництва. Вона супроводжується переходом від фордизму до постфордизму, змогу своєчасно і ефективно реагувати на зміни попиту на ринках різних країн світу.В інтерпретації дослідників глобалізації гнучке виробництво характеризується [2,с.134].

.....

.....

.....

..... Сучасні антиглобалісти заявляють про недостатню ефективність та глобальність нинішніх інститутів управління глобальними процесами і виступають за прозорість у системі ухвалення глобальних міжнародних рішень [3, с.15].

.....

.....

.....

.....

.....

Діяльність нинішніх глобальних організацій стає дедалі несуміснішою із суттю процесів глобалізму, не забезпечує контролю над ними. Вони підзвітні урядам, тоді як дійсний глобалізм допускає лише дуже обмежену участь держав [4, с.32-33].

.....

.....

Отже, глобалізація є об'єктивним явищем сучасності, в процесі якого необхідно подолати внутрішні суперечності глобальної економіки, що загострюють старі та породжують нові проблеми національних економік. Як імперативна вимога сучасного суспільства і науково-технічного прогресу, глобалізація є прогресом в стратегічній перспективі. Однак нині вона характеризується перевагами для одних суб'єктів глобалізації та втратами для інших.

3. ФОРМИ ПРОЯВУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Основний внутрішній конфлікт глобалізації - загострення світової економічної не рівноваги, що виражається в нееквівалентності обміну між суб'єктами глобалізації. Нерівномірність розподілу переваг глобалізації пов'язана

3

.....

.....

.....

Таким чином, сучасна світова економіка дедалі інтенсивніше глобалізується. Це всеохоплюючий процес, жодна країна не може уникнути його впливу на ті чи інші сфери суспільного життя.

4. ВИСНОВОК

Підсумовуючи дану роботу, варто виділити певні особливості.....

Це, по-перше, необхідність забезпечення

.....

.....

.....По-друге,

По-третє, постійний моніторинг проблем

.....

.....Подальшого дослідження потребують

.....

.....

Таким чином, щоб розвивати свій конкурентний потенціал, нашої державі слід використовувати три головних переваги, що виділяють її при порівнянні зі схожими країнами: великі розміри внутрішнього ринку, високий рівень освіти населення й високу здатність до інновацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Макуха С. М. Міжнародні господарські зв'язки країн із перехідною економікою в умовах глобалізації. Х.: Право 2019. с.304.
2. Зянько В. Глобалізація та інноваційний процес: їхній взаємовплив. Економіка України. 2020. №2. С. 148-160.
3. Борисенко З. Діалектика монополізму і конкуренції в умовах глобалізації. Вісник Національної Академії державного управління при Президентові України. 2019. №2. С. 404-409.
4. Суліма Є. М., Шепелєв М.О. Сучасна глобалістика: політика, освіта і культура. 2-ге вид. Київ : Леся, 2021. 631 с.
5. Власюк Т.О. Стан і тенденції зовнішньоторговельної діяльності країни: виклики для економічної безпеки та способи їх подолання. Стратегічні пріоритети. Серія: Економіка. 2021. № 4. С. 48–58. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/fin44854.html (дата звернення: 12.04.2022).